

RP 249/2010 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om Geologiska forskningscentralen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om Geologiska forskningscentralen. Lagen ska ersätta den nuvarande lagen om geologiska forskningscentralen. Avsikten med lagen är att uppdatera bestämmelserna om forskningscentralen med beaktande av lagstiftningens och omvärldens utveckling, arbets- och näringsministeriets styrningspraxis och ändringarna i forskningscentralens orga-

nisationsstruktur. I lagen ska finnas bestämmelser om forskningscentralens uppgifter, ledning, behörighetsfördelning och utövning av beslutanderätt. I lagen ska regleringen av statens ämbetsverk enligt grundlagens krav beaktas och bemyndigandena att utfärda förordning preciseras.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 28 februari 2011.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Geologiska forskningscentralen är en forskningscentral som är underställd arbets- och näringsministeriet och som regleras av lagen (995/1983, ändr. 1145/1987) och förordningen (1378/1994, ändr. 1169/1997 och 457/2000) om geologiska forskningscentralen. Forskningscentralen producerar för samhällets och näringslivets behov geologisk information, som främjar en kontrollerad och hållbar användning av jordskorpan och dess naturresurser.

Forskningscentralen är ett resultatansvarigt ämbetsverk, som har till uppgift att producera forsknings-, utvecklings- och experttjänster. Syftet med forskningscentralens verksamhet är att inhämta, skapa och använda geologisk information och därigenom upprätthålla och höja kunskapsnivån på området samt tillgodose offentliga och privata forsknings- och informationsbehov. Forskningscentralen producerar information för samhällets och näringslivets behov på eget initiativ, som samprojekt och på uppdrag.

Genom regeringens proposition föreslås att det stiftas en ny lag om Geologiska forskningscentralen. I lagen ska finnas de grundläggande bestämmelserna om forskningscentralens verksamhet. En ny lag behövs med tanke på den förändrade omvärlden och grundlagen.

Forskningscentralens uppgifter ska inte ändras. Endast i bestämmelserna om direktionen och generaldirektören föreslås ändringar i sak.

Avsikten är att Geologiska forskningscentralen ska fortsätta sin verksamhet som ämbetsverk i oförändrad form trots den nya lagen.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

I lagen om forskningscentralen finns bestämmelser om forskningscentralens organisatoriska ställning, en allmän beskrivning av dess uppgifter, sätten att utföra uppgifterna

och avgifterna för forskningscentralens prestationer. Dessutom innehåller lagen ett allmänt bemyndigande att utfärda förordning. Sammanlagt innehåller lagen endast fem paragrafer som är i kraft. Närmare bestämmelser om forskningscentralen, dess uppgifter, organisation och personal samt om avgörande av dess ärenden finns i förordningen om forskningscentralen.

Forskningscentralen arbetar i nära växelverkan med näringslivet och det övriga samhället, främjar utnyttjande av forskningsrön och deras samhällseliga effekter och skapar förutsättningar för näringslivet och dess tillväxt, sysselsättningen och samhällsvälfärden. Forskningscentralen främjar genom sin verksamhet och sin sakkunskap en hållbar utveckling, råvaru- och energiförsörjning samt utvecklingen av samhällsbyggandet och den regionala innovationsverksamheten. Forskningscentralen har beredskap att sköta sina uppgifter även i undantagsförhållanden i enlighet med vad arbets- och näringsministeriet särskilt beslutar.

Genom att producera forskningstjänster för samhället, företagen och andra kunder upprätthåller och utvecklar forskningscentralen kompetensen inom det geologiska området i Finland och bidrar till att förbättra näringslivets och regionernas konkurrenskraft.

2.2 Bedömning av nuläget

Den gällande lagen om geologiska forskningscentralen motsvarar inte kraven i den nuvarande lagstiftningen. Lagen beaktar inte heller de förändringar som har skett i forskningscentralens verksamhet och inte heller arbets- och näringsministeriets nuvarande resultatstyrningspraxis.

Bestämmelserna om statliga ämbetsverk och inrättningar har under de senaste åren ändrats enligt grundlagens krav. I samband med ändringarna har kraven i 80 och 119 § i grundlagen ägnats särskild uppmärksamhet.

Den gällande lagen om geologiska forskningscentralen motsvarar inte längre grundlagens krav på utfärdande av förordningar. Enligt 80 § i grundlagen ska utfärdandet av

en förordning av republikens president, statsrådet eller ett ministerium grunda sig på ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen hör till området för lag.

Enligt 119 § 2 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Enligt 84 § 4 mom. i grundlagen ska också bestämmelser om de allmänna grunderna för statliga affärsverks verksamhet och ekonomi utfärdas genom lag. I övriga fall kan bestämmelser om statsförvaltningens enheter utfärdas genom lag eller förordning. Enligt den regeringsproposition som har lett till stiftandet av grundlagen (RP 1/1998 rd) bör det med hänsyn till att regleringen bör vara smidig finnas en möjlighet att genom förordning bestämma om statsförvaltningens enheter, men det är dock på sin plats att viktiga arrangemang för statsförvaltningen alltid regleras genom lag.

Forskningscentralens uppgifter omfattar inte utövning av offentlig makt, men i egenskap av ledande inrättning på området påverkar den i vid utsträckning samhället och dess utveckling och är en betydande del av det finländska innovationssystemet. På grund av forskningscentralens stora betydelse för samhället är det motiverat att föreskriva om grunderna för centralen på lagnivå.

Den gällande lagen om forskningscentralen innehåller endast ett mycket allmänt bemyndigande, enligt vilket närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av lagen utfärdas genom förordning. Ett sådant allmänt bemyndigande som gäller verkställighet av lag måste enligt grundlagsutskottet tolkas inskränkande och dess tillämpningsområde blir litet (t.ex. GrUU 7/2005 rd, GrUU 40/2002, GrUU 29/2004 rd).

Eftersom det hade varit nödvändigt att göra flera betydande ändringar i lagen om forskningscentralen, ansågs det behövligt att utfärda en helt ny lag.

Arbets- och näringsministeriet har positiva erfarenheter av direktionsarbetet och direktionen ger ett viktigt mervärde för ledningen av ämbetsverket. En effektiv ledning förut-

sätter dock tydliga roller, ansvar och uppgifter, som avses bli förtydligade genom denna proposition.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Genom regeringens proposition föreslås att det stiftas en ny lag om Geologiska forskningscentralen, som ska upphäva den nuvarande lagen. Avsikten med lagen är att ändra bestämmelserna om forskningscentralen så att de motsvarar målen för verksamheten, behörigheterna och arbets- och näringsministeriets resultatstyrningspraxis samt att bringa bestämmelserna i överensstämmelse med grundlagens krav.

Genom propositionen föreslås det att i lagen införs grundläggande bestämmelser om forskningscentralens uppgifter, ledning, behörighetsfördelning och utövning av beslutanderätt.

Propositionens mål är att effektivisera och förtydliga ledningen av forskningscentralen genom att precisera direktionsens roll och uppgifter i förhållande till arbets- och näringsministeriet och forskningscentralens operativa ledning. Genom propositionen preciseras behörighetsfördelningen mellan forskningscentralens direktion och generaldirektör samt bemyndigandet att utfärda förordning enligt grundlagens krav.

Propositionen förtydligar ledningen av forskningscentralen och betonar tydligare fördelningen av resultatansvaret, eftersom den preciserar behörighetsfördelningen mellan direktionen och generaldirektören. Propositionen förtydligar direktionsens roll som ett självständigt organ och generaldirektörens roll som ämbetsverkets operativa direktör. Generaldirektören ska dock fortfarande utöver direktionen ha resultatansvaret för forskningscentralens verksamhet och ansvara för det strategiska beslutsfattandet genom att föredra direktionsens beslut.

Propositionen förbättrar direktionsens oberoende vid eventuella intressekonflikter, då generaldirektören och företrädaren för personalen inte är medlemmar av direktionen. Den föreslagna ändringen betonar en klar fördel-

ning av resultatansvaret samt förtydligar direktionens möjligheter att uppfylla sin styrnings- och tillsynsroll.

3.2 De viktigaste förslagen

Det föreslås att en ny lag om Geologiska forskningscentralen utfärdas och att den gällande lagen om geologiska forskningscentralen upphävs. I lagen om forskningscentralen föreslås bestämmelser om forskningscentralens organisatoriska ställning, verksamhetens syfte, uppgifter, generaldirektör, generaldirektörens beslutanderätt, direktion, arbetsordning, intressebevakning och bemyndigande att utfärda förordning.

Generaldirektörens och direktionens roller ska förtydligas. I lagen ska tas in bestämmelser om deras roller och deras uppgifter ska bestämmas i förordning.

Direktionens mandattid föreslås bli förkortad från fyra till tre år. I direktionens sammansättning och grunderna för val av medlemmar föreslås också ändringar, så att till direktionsmedlem inte längre den ska kunna utses som står i anställningsförhållande till forskningscentralen. Detta innebär en ändring jämfört med nuläget på så sätt att generaldirektören och företrädaren för personalen inte längre ska kunna vara medlemmar av direktionen. Däremot ska generaldirektören föredra de ärenden som avgörs i direktionen och företrädaren för personalen ska fortfarande ha närvaro- och yttranderätt på direktionens möten, utom när det gäller utnämningssärenden.

Bemyndigandet att utfärda förordning föreslås bli preciserat enligt 80 § mom. i grundlagen, så att av bemyndigandet tillräckligt exakt och tydligt avgränsat framgår om vilka

frågor som ska utfärdas bestämmelser genom förordning.

4 Propositionens konsekvenser

Genom propositionen föreslås att det ska utfärdas en ny lag, som reglerar forskningscentralens förvaltning. Lagförslaget ska inte medföra några ändringar i forskningscentralens organisation, uppgifter eller funktioner. Det kan således inte anses att propositionen har några ekonomiska eller samhälleliga konsekvenser.

5 Beredningen av propositionen

Lagen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Om förslaget har begärts utlåtande av justitieministeriet, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, Geologiska forskningscentralen och Geologiska forskningscentralens personalorganisationer.

Utfärdandet av en ny lag ansågs i utlåtandena i allmänhet ändamålsenligt. Geologiska forskningscentralen hänvisade i sitt utlåtande till det utlåtande som Geologiska forskningscentralens direktion redan tidigare har sänt till arbets- och näringsministeriet. Utlåtandet hade getts om rekommendationen för styrelse- och direktionsarbete och där hade man bett om att det skulle fästas uppmärksamhet vid direktionens mandattid och sammansättning samt säkerställandet av expertisen i direktionens beslutsfattande. Förkortningen av direktionens mandattid och ändringen i sammansättningen samt säkerställandet av expertisen behandlas i detaljmotiveringen.

Även justitieministeriets utlåtanden om lagförslaget och förordningsutkastet har här tagits i beaktande.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Organisatorisk ställning. Geologiska forskningscentralen, som avses i detta lagförslag ska fortsätta den verksamhet som har

bedrivits av ämbetsverket med samma namn, och som regleras av lag 995/1983.

I 1 § i lagen ska konstateras att forskningscentralen hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Samtidigt ska konstateras att forskningscentralen är opartisk

och har en oberoende ställning. Även om forskningscentralens opartiskhet och oberoende i statlig kontext är någonting självklart, har speciellt från kundernas och samarbetspartnerns håll framförts behovet av ett tydligt uttryck. Eftersom forskningscentralen då och då måste motivera sin opartiskhet och sitt oberoende för företag och forskningspartner som är verksamma på den internationella marknaden är det för tydlighetens skull bra att konstatera saken i lag.

I paragrafen konstateras också forskningscentralens icke-vinstdrivande ställning, eftersom EU:s regler om statligt stöd i vissa finansieringssituationer förutsätter att den mottagande organisationen inte strävar efter ekonomisk vinst.

2 §. Verksamhetens syfte. I paragrafen föreskrivs om syftet med forskningscentralens verksamhet. Forskningscentralens syfte är att upprätthålla och utveckla den geologiska kompetensen inom sådana områden där det bäst gagnar näringslivet och samhället. Forskningscentralen stöder planeringen och verkställandet av innovationspolitiken.

3 §. Uppgifter. I paragrafen ska på en allmän nivå föreskrivas forskningscentralens uppgifter för att uppfylla det syfte som fastställs i föregående paragraf.

Enligt 1 mom. ska forskningscentralen ha till uppgift att bedriva forskning och producera experttjänster inom sitt område.

I egenskap av sektorsforskningsinstitut producerar forskningscentralen geologisk information, som näringslivet och samhället behöver till stöd för beslutsfattandet, och utvecklar lösningar på aktuella problem. Forskningscentralen utför också geologisk kartläggning och skapar innovativa lösningar som behövs för en hållbar användning av naturresurser, för gruvdrift, energiförsörjning, miljösektorn, byggande och jord användning. Genom sin verksamhet stöder forskningscentralen utvecklingen av den nationella innovationsmiljön.

Forskningscentralen utnyttjar i sin verksamhet europeiska och andra internationella strukturer inom forskningssamarbetet. Forskningscentralen tillhandahåller även utländska kunder avgiftsbelagda tjänster.

I 2 mom. ska för forskningscentralen också föreskrivas andra uppgifter i anslutning till

forskning och innovationsverksamhet, vilka arbets- och näringsministeriet ger centralen.

Paragrafens 3 mom. ska innehålla ett be- myndigande att närmare bestämmelser om forskningscentralens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §. Direktion. För den högsta ledningen av forskningscentralen finns en direktion. Direktionen beslutar om frågor som hänför sig till den strategiska ledningen av forskningscentralen. Direktionens roll är att styra, iakttä och övervaka forskningscentralens verksamhet.

I 2 mom. ska föreskrivas om hur direktio- nen utses, om direktionens sammansättning och om mandatidens längd. Statsrådet utser direktionsmedlemmarna för tre år i sänder. Lagförslaget förkortar direktionens mandat- tid med ett år, eftersom direktionens mandat- tid enligt gällande bestämmelser har varit fyra år. Genom att förkorta mandatidens för- söker man stödja möjligheten att snabbare än förut reagera på förändringar i omvärlden. Då direktionen utses för tre år, kan den ex- pertis som behövs hos medlemmarna bedö- mas och medlemmarna eventuellt bytas ut of- tare än för närvarande. En medlem ska vid behov också kunna väljas för en ny mandat- tid.

Till direktionen ska utnämnas minst fem och högst sju medlemmar, varav en ska före- träda arbets- och näringsministeriet. När va- let av medlemmar bereds ska antalet direk- tionsmedlemmar ägnas uppmärksamhet. Di- rektionens storlek ska vara fungerande och effektiv med hänsyn till forskningscentralens storlek och de samhälleliga effekterna. Till direktionsmedlemmar ska på grundval av ex- pertis, kompetens och samarbetsrelationer väljas personer utanför forskningscentralen, som ger ett mervärde till stöd för den strate- giska ledningen av forskningscentralen. Medlemmarna ska inte vara intressebevakare för de organisationer de företräder, utan de- ras uppgift ska vara att styra, iakttä och över- vaka forskningscentralens verksamhet i egen- skap av experter på området.

I direktionens sammansättning ska beaktas att en tydlig fördelning av resultatansvaret betonas. Till medlem av direktionen ska inte längre kunna utses personer som står i an- ställningsförhållande till forskningscentralen,

men generaldirektören ska fortfarande föredra de ärenden som avgörs i direktionen och företrädaren för personalen ska ha närvaro- och yttranderätt på direktionens möten. Generaldirektören ska fortfarande ansvara för den operativa ledningen av forskningscentralen och således i direktionen föredra de ärenden som ska avgöras men inte vara medlem av direktionen. Lagförslaget avser att förtydliga direktionens roll som ett från ämbetsverket fristående organ. Därför är det inte ändamålsenligt att generaldirektören, som ansvarar för den operativa ledningen av ämbetsverket och som bereder och föredrar de ärenden som avgörs i direktionen, även som direktionsmedlem ska vara med om att besluta om de ärenden som han eller hon föredrar. Hos generaldirektören kvarstår fortfarande ansvaret för den operativa ledningen av forskningscentralen, eftersom i ansvaret ingår att bereda och verkställa de beslut som fattas i direktionen.

Med hänsyn till intressekonflikter ska inte heller företrädaren för forskningscentralens personal vara medlem av direktionen. Den företrädare som personalen har valt inom sig ska dock ha närvaro- och yttranderätt på direktionens möten, utom vid behandlingen av utnämningsärenden. Genom närvaro- och yttranderätten vill man säkerställa personalens motivation och engagemang samt att personalen företräds och hörs och att forskningscentralens egen expertis beaktas. Avsikten är inte att försvaga personalens möjligheter att påverka och delta, men företrädaren för personalen ska inte väljas till medlem av direktionen, för att inte bli ställd till svars för direktionens beslut.

Enligt 3 mom. ska arbets- och näringsministeriet fastställa direktionsmedlemmarnas arvoden. Detta motsvarar nuvarande praxis, enligt vilken arbets- och näringsministeriet fastställer de arvoden som betalas till direktionsmedlemmarna enligt finansministeriets rekommendation.

Paragrafens 4 mom. ska innehålla ett bemyndigande att bestämmelser om direktionens uppgifter, beslutanderätt och beslutföret utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §. Generaldirektör. För den högsta ledningen av forskningscentralen finns en direktion och en generaldirektör, vars roller be-

stäms enligt den uppgiftsfördelning som föreskrivs i denna lag. I paragrafen ska föreskrivas om utnämmandet av generaldirektören och om uppgifterna och behörighetsvillkoren. Generaldirektören ansvarar för den operativa ledningen av forskningscentralen.

I 1 mom. ska finnas bestämmelser om utnämningen av generaldirektören och om generaldirektörens roll. Statsrådet utnämner generaldirektören, vars roll är att leda och utveckla forskningscentralens verksamhet. Generaldirektören ansvarar inför arbets- och näringsministeriet och direktionen för verksamhetens resultat och för att målen uppnås. Arbets- och näringsministeriet ingår ett resultatavtal med ämbetsverkets tjänstemannaledning och direktion. Ministeriet iakttar också hur resultatavtalet fullföljs.

I 2 mom. ska föreskrivas om de behörighetsvillkor som förutsätts för tjänsten som generaldirektör.

6 §. Generaldirektörens beslutanderätt. I paragrafen ska föreskrivas om generaldirektörens beslutanderätt.

Generaldirektören avgör alla de ärenden som ska avgöras vid forskningscentralen, om det inte särskilt föreskrivs om dem någon annanstans. Sådana bestämmelser där generaldirektörens beslutanderätt eventuellt begränsas, finns i 4 och 7 § i lagförslaget, där det föreskrivs om direktionens uppgifter och arbetsordningen. Generaldirektören kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars ska avgöras av någon annan person som står i anställningsförhållande till forskningscentralen. Om personalens beslutanderätt i övrigt bestäms i forskningscentralens arbetsordning.

7 §. Arbetsordning. I paragrafen ska föreskrivas om forskningscentralens arbetsordning, som generaldirektören ska godkänna. I arbetsordningen ska bestämmas om forskningscentralens interna arbetsfördelning och organiseringen av förvaltningen.

8 §. Intressebevakning. I paragrafen ska föreskrivas om statens förande av talan. Forskningscentralen ska företräda staten och bevaka statens intressen och rättigheter, om inte annat föreskrivs någon annanstans.

9 §. Närmare bestämmelser. I paragrafen föreslås bemyndigande att utfärda förordning. Bestämmelser om forskningscentralens

personal, behörighetsvillkoren för direktörerna och forskningsprofessorerna och om förordnande av en ställföreträdare för generaldirektören utfärdas genom förordning av statsrådet. Om ställföreträdarna för den övriga personalen ska bestämmas i arbetsordningen.

10 §. Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft senast den 28 februari 2011. Denna lag ska upphäva den gällande lagen om geologiska forskningscentralen (995/1983). I 3 mom. har införts en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse om att åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I 3 § 3 mom. i lagförslaget ingår ett be- myndigande att närmare bestämmelser om forskningscentralens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 4 § 4 mom. i lagförslaget ingår ett be- myndigande att bestämmelser om direktio- nens uppgifter och beslutanderätt utfärdas genom förordning av statsrådet. Eftersom ut- övning av offentlig makt inte hänför sig till

direktionens uppgifter, får bestämmelser om dem utfärdas genom förordning.

I 9 § i lagförslaget ingår ett allmänt be- myndigande, där det i detalj bestäms om vil- ka frågor som ska utfärdas närmare bestäm- melser genom förordning av statsrådet.

Ett förordningsutkast fogas till propositionen.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft senast den 28 februari 2011.

Genom propositionen ändras sammansät- ningen och mandattiden för forskningscentra- lens direktion. Forskningscentralens nuva- rande direktion har tillsatts för tiden 1.3.2008–29.2.2012. Om den föreslagna la- gen träder i kraft den 28 februari 2011, kommer den nuvarande direktions mandat- tid att förkortas till tre år. En ny direktion ska enligt bestämmelserna i den föreslagna lagen tillsättas för en treårsperiod från och med den 1 mars 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan före- läggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om Geologiska forskningscentralen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Organisatorisk ställning

Geologiska forskningscentralen är ett ämbetsverk som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Forskningscentralen är en opartisk och icke-vinstdrivande expertorganisation som är oberoende i förhållande till sina kunder.

2 §

Verksamhetens syfte

Syftet med forskningscentralens verksamhet är att skapa och upprätthålla internationellt högklassig vetenskaplig kunskap och kompetens inom geologin och att producera innovationer för samhällets och näringslivets behov. Genom sin verksamhet främjar forskningscentralen näringslivets och regionernas konkurrenskraft och stöder planeringen och verkställandet av samhällspolitiken.

3 §

Uppgifter

Forskningscentralen har till uppgift att bedriva forskning och producera experttjänster inom sitt ansvarsområde. Verksamheten kan också vara avgiftsbelagd.

Forskningscentralen utför dessutom de övriga uppgifter i anslutning till forskning och innovationsverksamhet som arbets- och näringsministeriet ger centralen i sin resultatstyrning.

Närmare bestämmelser om forskningscentralens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet

4 §

Direktion

Forskningscentralen har en direktion, som styr, följer och övervakar forskningscentralens verksamhet.

Statsrådet utnämner forskningscentralens direktionsmedlemmar för tre år i sänder. Direktionen ska bestå av minst fem och högst sju medlemmar. En av medlemmarna företräder arbets- och näringsministeriet. Statsrådet förordnar direktionens ordförande och vice ordförande. Till direktionsmedlem kan inte den utses som står i anställningsförhållande till forskningscentralen. Den företrädare som personalen har valt inom sig har närvaro- och yttranderätt på direktionens möten utom vid behandlingen av utnämningssärenden.

Arbets- och näringsministeriet fastställer direktionsmedlemmarnas arvoden.

Bestämmelser om direktionens uppgifter, beslutanderätt och beslutförfhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Generaldirektör

Forskningscentralen har en generaldirektör, som utnämns av statsrådet. Generaldirektören leder och utvecklar forskningscentralens verksamhet och ansvarar inför arbets- och näringsministeriet och forskningscentralens direktion för att verksamheten är resultatgivande och för att målen uppnås.

Behörighetsvillkor för generaldirektörstjänsten är högre högskoleexamen, förtrogenhet med ämbetsverkets ansvarsområde

samt i praktiken visad ledarförmåga och ledarerfarenhet.

6 §

Generaldirektörens beslutanderätt

Generaldirektören avgör de ärenden som ska avgöras vid forskningscentralen och som inte regleras särskilt någon annanstans.

Generaldirektören kan i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som annars ska avgöras av någon annan person som står i anställningsförhållande till forskningscentralen.

Genom arbetsordningen kan generaldirektörens beslutanderätt överföras på någon annan person som står i anställningsförhållande till forskningscentralen.

7 §

Arbetsordning

Generaldirektören fastställer forskningscentralens arbetsordning. Genom arbetsordningen bestäms om forskningscentralens interna arbetsfördelning och organiseringen av förvaltningen.

8 §

Intressebevakning

Forskningscentralen kårar och svarar för statens räkning och bevakar i domstolar och ämbetsverk statens intresse och rätt i samtliga frågor som gäller forskningscentralen, om inte annat föreskrivs någon annanstans.

9 §

Närmare bestämmelser

Bestämmelser om forskningscentralens personal, behörighetsvillkoren för direktörerna och forskningsprofessorerna och om förordnande av en ställföreträdare för generaldirektören utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om geologiska forskningscentralen (995/1983).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 5 november 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister *Anni Sinnemäki*

Statsrådets förordning

om Geologiska forskningscentralen

I enlighet med statsrådets beslut, fattat efter föredragning från arbets- och näringsministeriet, föreskrivs med stöd av lagen om Geologiska forskningscentralen (/20).

1 §

Uppgifter

För fullgörande av de uppgifter som föreskrivs i 3 § i lagen om Geologiska forskningscentralen (/20) ska forskningscentralen

- 1) genom egen finansiering, samfinansiering och på uppdrag inom det geologiska området utföra forsknings- och utvecklingsarbete som behövs för samhället och näringslivet,
- 2) främja forskningen inom sitt ansvarsområde genom att delta i internationellt samarbete och betjäna såväl inhemska som utländska kunder,
- 3) sörja för datainsamlingen och informationsförsörjningen inom sitt ansvarsområde, och
- 4) utföra andra uppgifter som bestäms eller föreskrivs för centralen.

2 §

Personal

Vid forskningscentralen finns utöver generaldirektören även personal i tjänsteförhållande och i arbetsavtalsförhållande. Vid forskningscentralen kan finnas forskningsprofessorer. Generaldirektören och forskningsdirektören har professorstitel.

3 §

Direktionens uppgifter

Direktionen har till uppgift att

- 1) besluta om forskningscentralens allmänna verksamhetslinjer och om fördelningen av statens budgetanslag enligt de resultatmål som har överenskommit med arbets- och näringsministeriet,
- 2) utöver generaldirektören på forskningscentralens vägnar godkänna det resultatavtal som ingås med arbets- och näringsministeriet,
- 3) besluta om forskningscentralens strategi, budgetförslag, verksamhets- och ekonomiplan samt godkännande av bokslutet,
- 4) besluta om principerna för intern kontroll och riskhantering,
- 5) utse och anställa de ledningsansvariga tjänstemän och arbetstagare i arbetsavtalsförhållande samt forskningsprofessorer som är direkt underställda generaldirektören,
- 6) besluta om andra ärenden som ur forskningscentralens synvinkel är vitsyftande och principiellt viktiga och som generaldirektören eller direktionens ordförande vill att direktionen ska behandla.

4 §

Direktionens beslutförhet och avgörande av ärenden

Direktionen är beslutför när ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Direktionen avgör ärenden efter föredragning av generaldirektören genom enkel röstmajoritet. Om rösterna faller lika, gäller som beslut den åsikt som ordföranden omfattar.

5 §

Behörighetsvillkor

Av direktörerna krävs en högre högskoleexamen, förtrogenhet med tjänstens upp-

giftsområde samt i praktiken visad ledarförmåga.

Av forskningsprofessorerna krävs en doktorexamen som lämpar sig för uppgiftsområdet och god förtrogenhet med uppgiftsområdet.

6 §

Förordnande av generaldirektörens ställföreträdare

Forskningscentralens direktion förordnar en ställföreträdare för generaldirektören.

7 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 .